

Atrium

Magazín pre
kultúru bývania,
dizajn a architektúru

TRETÍ SVET

Nórski architekti v službe
komunitnej prospernosti

ADORACIE V MILÁNE

To najlepšie z milánskeho
týždňa dizajnu

EXTRA
Očistná kúra
Zmysluplné,
poctivé a účelné
zariadenie pre
kúpeľne



VEĽKÉ GESTÁ

ALICANTE: DŮM NAD STRMÝM ÚTESOM ZHMOŤNUJE ATMOSFERU
ROZPALENÉHO LETNÉHO STREDOMŤRIA

Nová tvár

Petržalský polyfunkčný komplex so štyrmi levitujúcimi kubusmi má ambíciu priniesť na sídlisko novú kvalitu života. O detailoch stavby sme sa rozprávali s trojicou architektov Kalin Cakov, Methody Money a Ján Obušek.

Text: Soňa Juriková, Foto: Peter Tlarský a Methody Money

Logická skladba: kompozícia
obytného sídliska vychádza z vrstvenia
jednotlivých funkcií.



A

ko vznikol názov «Skybox»?

METODIJ MONEV: Bol to zaujímavý impulz od investora, ktorý často navštevuje hokejové tribúny. Osobne som ich nevidel, ale zdalo sa nám, že tento názov vystihuje našu stavbu.

KALIN ČAKOV: Myslím si, že práve v Petržalke je dôležité, aby tam vznikali neanonymné stavby a každá nová budova mala nejaké meno.

Zvyšujú prístup pri osadzovaní stavby do priestoru je ten, že budova má zapadnúť do celkového kontextu. Aká bola vaša myšlienková úvaha pri projektovaní komplexu?

M. M.: Naším zámerom bolo navrhnúť dom, ktorý si vytvorí vlastný svet. Skybox síce rešpektuje okolitú zástavbu, ale zároveň ponúka ľuďom nové funkcie a možnosti pre život.

K. C.: Rešpektovať «genius loci» pri plánovaní nových stavieb je dobré, ak atmosféra stojí za to. V tomto prípade nám od začiatku záležalo na tom, aby sme ho naopak nepodporovali. Petržalka doteraz nemá veľmi dobré renomé,

hoci jej poloha je dobrá – pri nových stavbách stačí prejsť pár minút po moste a ste v centre mesta. Chceli sme vytvoriť inú, krajšiu tvár Petržalky tak, aby sme z daného priestoru vytvárali čo najviac, a zároveň aby sme z pohľadu investícií zostali realistickí a efektívni.

JÁN OBUSEK: Hmotu parteru bola litovaná, ale na horných obytných poschodiach sme mali voľnú ruku.

Stavba laicky pripomína akési futuristické retro (alebo retro futurizmus?). Aké asociácie sa vám spájajú s touto stavbou?

K. C.: Nenapadlo by mi pomenovať to takto, ale asi máte pravdu. Možno ďalšia stavba v Petržalke bude ešte viac futuristická a postupne sa nám podarí zmeniť pohľad na Petržalku. Tá je totiž zatiaľ pekná iba v noci – pripomína mi lunárne mestčko, s «lietajúcim tanierom» nad Dunajom a množstvom malých svetielok v pozadí. Nie vždy máme na pamäti, že práve toto sídlisko má krásny výhľad na historickú časť Bratislavy. Dáva nám zmysel vynaložiť námahu a rovnako

Levitácia: spodné scénické osvetlenie dáva
stavbejným objemom obytného domu
«Skybox» odlišný výraz.

čakov + partners

Ing. arch. Kalin Čakov (1970) výtvarný architektúru na FA STU v Bratislave. V roku 1996 sa stal spoluzakladateľom štúdia čakov-makara. Ateliér získal viaceré ocenenia a nominácie, napríklad: nominácia na BRICK AWARD 2005; nominácia na Cenu Dušana Jurkoviča 2006; cena Stavba roku 2006; laureát ceny CE.ZA.AR 2010; nominácia na Cenu Mies van der Roheho a mnohé ďalšie. Trojica Kalin Čakov, Metodyj Monev a Ján Obušek sa zúčastňuje najvýznamnejších medzinárodných workshopov v Japonsku, USA či v Rusku. Architekti prednášajú v Bratislave, Brne, Moskve, Sofii, vo Viedni a v iných mestách.



Poctivé remeslo: «Skybox» prináša vyššiu kvalitu bývania nielen premyslenou architektúrou ale aj dôsledne zhotovenými detailmi.

zaujímavý výhľad vytvárajú aj z opačnej strany. J. O.: Na začiatku našu tvorbu ľudia vnímali ako funkcionalizmus až kubizmus, neskor sme používali organické tvary a teraz retro-futurizmus? Znie to dobre.

Čo pokladáte za najvydarenejší prvok stavby?

M. M.: Jednoznačne sú to konzoly nasvietených levitujúcich bytových podlaží, ktoré definujú celý dizajn súboru. Pôvodne mala byť stavba úplne bez pilierov. Statici, s ktorými sa nám mimochodom veľmi dobre spolupracovalo, sa na začiatku projektu chytali za hlavu a vytvorili krízový výpočtovú schému, podľa ktorej konzoly mali spadnúť – nebolo možné preniesť také veľké zaťaženie. Chvilu to vyzeralo tak, že sa budeme musieť vzdať nápadu s vystupujúcimi podlažiami.

J. O.: Boli to napínavé konzultácie. Potom sme ale našli riešenie, ktoré je bezpečné aj estetické. Podporné piliere sú tmavé a matné, naopak plášť konzol je lesklý, čiže pri večernom nasvietení vzniká mimoriadne zaujímavý efekt – akoby piliere zmizli.

K. C.: Piliere sme potrebovali ako podporu, no nesmeli prekážať na pešej promenáde, ani pri parkovaní. Chceli sme minimalizovať všetky «zbytočné» prvky v teréne. Večkový tvar umožňuje podchytiť

zaťaženie 14,5 metrovej konzoly a preniesť ho do jedného bodu.

Skybox obsahuje viacero pozoruhodných detailov, ktoré boli náročné na dôslednosť a presnosť. Ako ste spokojní s prácou remeselníkov?

K. C.: Rokmi skúsenosti sme prišli na to, čo neplatí len o práci stavbárov, že o kvalite práce rozhoduje profesionalita, ktorá stojí na ferovej odmeňovacej v rukách aj vizualizácie výsledku. Na stavbe Skyboxu to teda znamenalo napríklad aj psychologický moment – remeselníci mali okrem technických výkresov v rukách aj vizualizácie výsledku. Vedeli teda, aký vzhľad očakávajú.

M. M.: Treba vyzdvihnúť podporu investora, od začiatku veril tomuto projektu a nedal sa odradiť tlakmi, ktoré vznikali na trhu pre krízu.

Zaujímavým prvkom architektúry je farebné nasvietenie – podľa čoho sa farby menia a ako často? Kto určuje farebné spektrum?

K. C.: Programovanie farebnosti a impulzov by sa mohlo obnovovať podľa ročných období, premenlivej farebnosti prírody a prostredia. Naším cieľom bolo vytvoriť pomôcku, ktorá bude navodzovať pozitívnejšie pocity počas pochmúrnych večerov. —